

Szkoła Podstawowa
im. Adama Mickiewicza
w Skrwilnie

*Program
wychowawczo –
profilaktyczny*

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017r., poz. 783).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz. 214).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017r. poz. 3).

II. WSTĘP

Ustawa Prawo oświatowe nakłada na szkołę obowiązek wspomagania wychowawczej roli rodziny poprzez realizację programu wychowawczo – profilaktycznego, obejmującego treści i działania skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. W realizowanym procesie dydaktyczno - wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

W procesie kształcenia ogólnego szkoła podstawowa na każdym przedmiocie kształtuje kompetencje językowe uczniów, wzmacnia poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej, stwarza uczniom warunki do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, w tym logicznego i algorytmicznego myślenia, programowania, posługiwania się aplikacjami komputerowymi, wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł. Zadaniem szkoły jest także kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, a ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki. Ponadto działania szkoły muszą prowadzić do przygotowania uczniów do świadomego wyboru kierunku kształcenia i zawodu, a współdziałanie szkoły ze środowiskiem lokalnym i zaangażowanie rodziców wspomagają projekty uczniowskie.

Wychowanie jest dynamicznym procesem, na który składa się wiele czynników wzajemnie siebie warunkujących, a szczególne znaczenie mają najważniejsze podmioty: wychowanek i wychowujący. Należy też uwzględnić znaczenie środowiska, w jakim dokonuje się proces wychowawczy. Są nimi: rodzice, szkoła, ojczyzna – naród – państwo, kościół,

a także środki społecznego przekazu Wychowanie jest procesem, który nieodłącznie wiąże się z rozpoznawaniem i kierowaniem się wartościami w codziennym życiu. Pięć podstawowych, jakie wyróżnia św. Jan Paweł II to życie, prawda, miłość, wolność, sprawiedliwość. Można przyjąć, że na fundamencie tych pięciu mówi się o innych, bardziej szczegółowych wartościach. „*Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka*”. Powyższa myśl św. Jana Pawła II przyświeca wszystkim nauczycielom naszej szkoły podczas realizacji działań dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych, programu wychowawczo - profilaktycznego.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwolą w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat, w którym funkcjonują.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie indywidualnych zainteresowań, rozbudzenie ciekawości poznawczej oraz motywacji do nauki,
- wzbudzenie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej i społecznej,
- kształtowanie poczucia godności własnej osoby, kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości
- kształtowanie postaw patriotycznych,
- budzenia poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w życiu rodziny, klasy i szkoły,
- kształtowanie świadomości ekologicznej,
- kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych,
- przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- kształtowanie postaw promujących zdrowy styl życia.

IV. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczych występujących w szkole. Zostały użyte następujące narzędzia badawcze:

- obserwacja uczniów na zajęciach dydaktycznych, praktycznych, pozalekcyjnych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, w bibliotece i świetlicy szkolnej, na korytarzach w czasie przerw, na boiskach i halach sportowych, w drodze do i ze szkoły;
- analiza osiągnięć szkolnych uczniów – zapisy w protokołach posiedzeń klasyfikacyjnych i plenarnych oraz w dziennikach lekcyjnych;
- analiza wybranych dokumentów szkolnych – protokołów zespołów przedmiotowych, zapisów w dziennikach lekcyjnych, zeszytach wychowawczych;
- analiza dokumentacji pedagoga szkolnego;
- ankiety kierowane do uczniów (np. o agresji, o poczuciu bezpieczeństwa), do rodziców (np. „Szkoła w oczach rodziców naszych dzieci”);
- analiza zainteresowań młodzieży;

- przegląd ofert teatrów profilaktycznych i innych pozaszkolnych form wspierających procesy wychowawcze dzieci i młodzieży;
- pomoc ze strony władz lokalnych (GOPS, komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, punkt pomocy psychologicznej).

Wyjściowymi zasobami szkoły, poza diagnozą potrzeb i oczekiwań uczniów i rodziców, były: wiedza oraz kompetencje wychowawcze i profilaktyczne nauczycieli, angażowanie rodziców w kształtowanie życia szkolnego, współpraca z lokalnym środowiskiem, współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi działania wychowawcze i profilaktyczne w szkole, krytyczne podejście do przyjmowanych w szkole rozwiązań koncepcyjnych w zakresie wychowania oraz profilaktyki.

Treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym zawarte w niniejszym programie przewidziane są do realizacji w ciągu ośmioletniej nauki w szkole podstawowej. Program wychowawczo - profilaktyczny przygotowany jest w formie spójnego dokumentu, którego elementy mogą być modyfikowane w kolejnych latach pracy szkoły, w zależności od zmieniających się potrzeb. Podstawę do podejmowania działalności profilaktycznej stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów, opracowywana w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia danego roku szkolnego. Wnioski i rekomendacje wynikające z tej diagnozy szkoła każdorazowo uwzględnia w programie wychowawczo-profilaktycznym. Szczegółowe działania przyjęte przez radę pedagogiczną do realizacji stanowią załącznik do niniejszego programu.

Program określa pracę wychowawczą i profilaktyczną jako współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli. Jednocześnie uznaje, że największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice. Szkoła wspomaga rodziców w procesie wychowania. Działania wychowawcze i profilaktyczne realizowane będą w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych,
- zajęć pozalekcyjnych: klubów dyskusyjnych, zajęć świetlicowych, zajęć sportowych,
- wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych,
- wystaw prac plastycznych, inscenizacji teatralnych przygotowywanych przez uczniów na terenie szkoły,
- wyjść do placówek kulturalnych – wyjazdy do teatru, muzeum, kina,
- indywidualnej pracy pedagogicznej z uczniem,
- zajęć grupowych o charakterze edukacyjnym i terapeutycznym,
- akcji charytatywnych, ekologicznych, wolontariatu,
- zawodów i imprez sportowych,
- stałego uaktualniania strony internetowej,
- współpracy z rodzicami, która obejmuje: natychmiastowy kontakt w niepokojących sytuacjach wychowawczych (telefoniczny, listowny), stały kontakt podczas zebrań, okresowych wywiadówek i konsultacji, stały kontakt i współdziałanie z Radą Rodziców, spotkania z pedagogiem szkolnym i psychologiem oczekującym na zainteresowanych w Urzędzie Gminy,
- systematycznej współpracy z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły, m. in. policją, GOPS, ośrodkiem zdrowia, parafią.

V. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zadaniem szkoły jest wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu poczucia godności własnej osoby oraz akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.

Ceremoniał szkolny jest opisem uroczystości szkolnych, w których biorą udział uczniowie, organizowanych z okazji świąt państwowych, ważnych rocznic i wydarzeń w życiu szkoły. Ceremoniał szkolny ma na celu określenie właściwego postępowania w czasie uroczystości, a także wobec najważniejszych symboli państwowych i szkolnych. Nawiązuje do tradycji szkoły i każdy uczeń placówki zobowiązany jest do jego przestrzegania.

W ceremoniale szkolnym eksponowane są następujące symbole państwowe i szkolne:

- 1) flaga państwowa,
- 2) godło państwowe,
- 3) hymn państwowy,
- 4) sztandar szkoły.

Do najważniejszych uroczystości, tworzących ceremoniał szkolny zaliczamy:

- 1) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
- 2) wybory do Rady Samorządu Uczniowskiego,
- 3) pasowanie na ucznia,
- 4) Dzień Edukacji Narodowej,
- 5) Dzień Patrona Szkoły,
- 6) Dzień Emeryta – pamięci nauczycieli emerytów,
- 7) pożegnanie uczniów kończących szkołę.

Uroczystości związane ze świętami regionalnymi i narodowymi:

- 1) 1 września – agresja Niemiec hitlerowskich na Polskę,
- 2) uroczystość środowiskowa ku czci pomordowanych w czasie II wojny światowej w miejscu pamięci w Raku,
- 2) 11 Listopada – Narodowe Święto Niepodległości,
- 3) 3 Maja – rocznica uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja.

Na tradycję szkoły składają się również:

- 1) prowadzenie kroniki szkolnej,
- 2) organizowanie Dnia Patrona Szkoły,
- 3) kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych: andrzejki, mikołajki, klasowe wigilie, jasełka, Dzień Babci i Dziadka, walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca,
- 4) przeprowadzanie akcji charytatywnych,
- 5) włączanie się w akcje społeczne (np. WOŚP, PCK),
- 6) angażowanie się w wolontariat,
- 7) bal absolwenta,
- 8) ślubowanie uczniów klas pierwszych,
- 9) ślubowanie absolwentów,
- 10) Bieg Niepodległości,
- 11) akcje proekologiczne,

12) uroczystości środowiskowe – promujące region, gminę.

VI. TREŚCI I DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

Działania wychowawczo - profilaktyczne są kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wielu przedmiotów, takich jak np.: edukacja wczesnoszkolna, przyroda, biologia, wychowanie fizyczne, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, informatyka, wiedza o społeczeństwie.

Założenia wyznaczające kierunek procesu wychowania:

- nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowankami rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji;
- nauczyciel potrafi kształtować kompetencje międzykulturowe;
- nauczyciel wywala w uczących się potrzebę zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z ich własnych zainteresowań, a także uczy wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów;
- nauczyciel propaguje ideę wolontariatu.

Na podstawie powyższych ogólnych założeń, dotyczących oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych w szkole, zostały opracowane treści przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy z podziałem na cztery sfery: fizyczną (rozwój biologiczny), psychiczną (rozwój poznawczy i emocjonalny), społeczną i aksjologiczną (rozwój moralny).

SFERA AKSJOLOGICZNA – system wartości

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
Wprowadzanie uczniów w świat wartości takich jak: miłość, dobro, piękno, wolność, prawda, sprawiedliwość, altruizm, szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie wartości, którymi powinien kierować się człowiek w swoim życiu. 2. Prezentowanie wzorców godnych naśladowania (bohaterowie literaccy, historyczni, sylwetki świętych). 3. Budowanie atmosfery przyjaźni i współpracy w relacjach nauczyciel – uczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, (zwłaszcza religia) - zajęcia z wychowawcą - zasoby tematyczne biblioteki i Internetu - apele i uroczystości szkolne, środowiskowe, kościelne i narodowe 	Wszystkie podmioty szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, jakie są pożądane wartości i normy moralne - uczeń prezentuje właściwą postawę moralną wobec innych - uczeń potrafi odróżnić właściwe normy moralne od złych i niepożądanych
Wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych takich jak: człowieczeństwo, ofiarność, współpraca, solidarność, empatia oraz odpowiedzialność za zbiorowość.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji wymagających pomocy i wsparcia ze strony innych. 2. Uwrażliwienie na potrzeby innych w społeczeństwie i świecie przyrody; dostrzeganie znaczenia troski o rośliny i zwierzęta. 3. Nauka zachowań empatycznych. 4. Kształtowanie umiejętności tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach. 5. Ukazywanie potrzeby i kształtowanie umiejętności identyfikowania się z grupami społecznymi, które uczeń reprezentuje. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - pomoc koleżeńska - wolontariat - akcje charytatywne - dbałość o rośliny w szkole i jej otoczeniu - udział w akcjach ogólnopolskich, np. Sprzątanie Świata 	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, Szkolny Klub Wolontariatu, Samorząd Uczniowski	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi dostrzec osoby potrzebujące pomocy i udziela im tego wsparcia - uczeń jest wrażliwy i przejawia zachowania empatyczne
Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie u uczniów poczucia godności własnej osoby. 2. Kształtowanie umiejętności obdarzania szacunkiem koleżanek, kolegów i 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, religia - zajęcia z wychowawcą 	Wszystkie podmioty szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ma poczucie godności własnej osoby - uczeń darzy szacunkiem osoby dorosłe oraz koleżanki

	osoby dorosłe, w tym starsze oraz okazywania go za pomocą prostych form wyrazu oraz stosownego zachowania.			i kolegów - uczeń zachowuje się grzecznie i stosownie do zaistniałej sytuacji
Uwrażliwienie na potrzeby innych w społeczeństwie i w świecie przyrody; kształtowanie postawy twórczej w dziedzinie muzyki, sztuki, plastyki, literatury.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie osobowości młodego człowieka otwartego na świat i wyzwania, które niesie współczesność. 2. Rozwijanie wrażliwości na piękno, wyobraźni twórczej i kreatywności uczniów. 3. Uświadomienie obecności muzyki w życiu człowieka, każdej grupy społecznej, kultury i czasu historycznego. 4. Eksponowanie wartościowej oferty wypełnienia wolnego czasu (muzykowanie, malowanie, rzeźbienie itp.). 5. Przygotowanie uczniów do właściwego odbioru kultury. 6. Nauka szacunku dla narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. 7. Współtworzenie kultury regionalnej we współpracy z odpowiednimi instytucjami. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne (szczególnie muzyka, plastyka) - wycieczki i wyjazdy edukacyjne, np. do kina, teatru, muzeum - koła zainteresowań, np. teatralne - chór szkolny - spotkania z ludźmi ze świata kultury - wystawy prac uczniowskich - konkursy wokalne, plastyczne itp. 	<p>Dyrektor, nauczyciele, uczniowie, rodzice, instytucje zewnętrzne o charakterze ogólnie pojmowanej kultury i sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wykazuje się wrażliwością na piękno dzieł artystycznych i otaczającego świata - uczeń jest świadomy, że sztuka jest ważną sferą działalności człowieka - uczeń jest świadomym odbiorcą i uczestnikiem dzieł kultury i wchodzi z nimi w interakcje

SFERA PSYCHICZNA – rozwój poznawczy

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
<p>Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w obszarze nauk przyrodniczych i życiu codziennym. 2. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania. 3. Kształtowanie kompetencji językowych uczniów na każdym przedmiocie. 4. Rozbudzanie u uczniów zamiłowania do czytania i zachęcanie do podejmowania indywidualnych prób twórczych. 5. Wskazywanie uczniom różnych form zdobywania wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - koła zainteresowań - zasoby tematyczne biblioteki i Internetu - udział w literackich i naukowych konkursach przedmiotowych - organizowanie konkursów szkolnych i gminnych - wycieczki pozaszkolne - sympozja naukowe, wykłady, warsztaty itp. 	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, uczniowie, rodzice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, że zdobyty zasób wiedzy i umiejętności pozwoli mu zrozumieć otaczający świat - uczeń posiada umiejętność logicznego myślenia i wnioskowania - uczeń potrafi komunikować się w języku polskim w sposób poprawny i zrozumiały - uczeń posiada wysokie kompetencje czytelnicze
<p>Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki. 2. Stosowanie metody projektu pozwalającej rozwijać u uczniów przedsiębiorczość, kreatywność, samodzielność i odpowiedzialność. 3. Stwarzanie uczniom warunków do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik informatycznych. 4. Wyrabianie nawyku poszerzania wiedzy, korzystania z materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych i bezpiecznego 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, w tym krajoznawcze i terenowe - korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej, źródeł multimedialnych - eksperymentowanie (w szkole i domu), prowadzenie obserwacji, wnioskowanie 	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, uczniowie, rodzice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń posiada nawyk poszerzania wiedzy i korzystania z materiałów źródłowych - uczeń poszerza wiedzę poprzez projekty edukacyjne i metody eksperymentalne - uczeń jest kreatywny i przedsiębiorczy w zdobywaniu wiedzy - uczeń korzysta z zasobów Internetu i dokonuje krytycznej analizy zdobytych tam informacji

	eksperymentowania. 5. Nauka krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie i bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.			
Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszego rozwoju.	1. Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów. 2. Inspirowanie do udziału w różnorodnych konkursach. 3. Wspieranie uczniów w rozwoju ich zainteresowań. 4. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.	- koła zainteresowań - zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego - organizowanie konkursów - prowadzenie obserwacji uczniów	Nauczyciele, wychowawcy klas (szczególnie IV-VIII), doradca zawodowy, uczniowie, rodzice	- uczeń w sposób świadomy i celowy rozwija swoje zainteresowania i pogłębia wiedzę zdobytą w szkole - uczeń bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych - uczeń posiada wiedzę na temat kierunków kształcenia i zawodów
Stwarzanie warunków do pokonywania trudności edukacyjnych i indywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.	1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych, rozpoznawanie potencjału każdego ucznia. 2. Respektowanie zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej. 3. Organizowanie form pomocy psychologiczno – pedagogicznej. 4. Dostosowanie metod i form pracy do możliwości psychofizycznych uczniów oraz tempa uczenia się. 5. Dobór odpowiednich zadań umożliwiających osiągnięcie sukcesu przez uczniów z niepełnościami.	- zajęcia przedmiotowe - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze - zajęcia korekcyjno - kompensacyjne - indywidualizacja procesu nauczania	Dyrektor, nauczyciele, terapeuci (np. logopeda, socjoterapeuta), uczniowie, rodzice	- uczeń ma świadomość, w jaki sposób pokonywać swoje dysfunkcje - uczeń wie, gdzie szukać pomocy w przypadku pojawienia się trudności edukacyjnych

SFERA PSYCHICZNA – rozwój emocjonalny

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
Kształcenie umiejętności rozpoznawania i rozumienia swoich emocji i uczuć oraz uczuć innych osób; umiejętność panowania nad emocjami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajomienie uczniów z pojęciem emocji i ich rolą w życiu człowieka. 2. Uczenie postaw empatycznych. 3. Wyrabianie umiejętności panowania nad złymi emocjami: gniew, złość, agresja, żal, smutek, nienawiść, niezdrowa rywalizacja. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, (zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna) - zajęcia z wychowawcą - zajęcia ze specjalistami (pedagog, psycholog, terapeuta) - alternatywne formy odreagowywania złych emocji, np. wolontariat 	Wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści w zakresie kompetencji emocjonalno – społecznych, uczniowie, rodzice	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozpoznaje występujące u siebie emocje i rozumie przyczyny ich pojawienia się - uczeń potrafi panować nad nieprzyjemnymi emocjami - uczeń przejawia postawy empatyczne
Kształcenie umiejętności odczuwania więzi uczuciowej i potrzeby jej budowania, w tym więzi z rodziną, społecznością szkoły i wspólnotą narodową.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inspirowanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju. 2. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych uczniów. 3. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych. 4. Ukazywanie nadrzędnej wartości rodziny i zadań, jakie ona pełni. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - działalność samorządowa uczniów - akcje i uroczystości szkolne i środowiskowe 	Wszystkie podmioty szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń jest gotowy do budowania więzi uczuciowej z rodziną, społecznością szkolną i wspólnotą narodową - uczeń wie, że nadrzędną wartością w życiu każdego człowieka jest rodzina
Wyrabianie nawyku zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z pojęciem i przykładami sytuacji trudnych. 2. Przedstawienie treści z zakresu bezpieczeństwa państwa, treści dotyczących organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy. 3. Przedstawienie uczniom konsekwencji moralno – prawnych w przypadku 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, gł. edukacja dla bezpieczeństwa - zajęcia z wychowawcą - zasoby biblioteki i Internetu - spotkania z przedstawicielami policji, ratownictwa medycznego, sądu 	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, specjaliści z danej dziedziny	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, jakie sytuacje zaliczamy do trudnych - uczeń potrafi odpowiednio reagować w sytuacji zagrażającej jego zdrowiu i życiu oraz zdrowiu i życiu innych osób - uczeń zna konsekwencje wynikające z braku reakcji

	braku właściwej reakcji w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia własnego i innych, np. wypadek drogowy, przemoc w rodzinie. 4. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem metod i technik mediacyjnych.	dla nieletnich itp. - filmy i prezentacje edukacyjne		wobec sytuacji trudnych dziejących się wokół niego
Organizowanie sytuacji edukacyjnych i innych alternatywnych form odreagowywania napięć emocjonalnych.	1. Organizowanie kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych. 2. Uświadomienie roli zainteresowań, pasji i pragnień w życiu człowieka. 3. Kształtowanie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności oraz sensu istnienia.	- zajęcia przedmiotowe (szczególnie religia, wychowanie do życia w rodzinie, etyka) - zajęcia z wychowawcą - koła zainteresowań - zajęcia pozalekcyjne, np. SKS, koło taneczne	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice	- uczeń świadomie realizuje swoje zainteresowania i pasje - uczeń ma poczucie sensu istnienia mimo chwilowych porażek i sytuacji problemowych
Dbłość o rozwój osobisty i doskonalenie umiejętności intrapsychicznych (motywacja, samoocena, poczucie tożsamości, autonomii, wartości, potrzeb, sprawczości, odpowiedzialności).	1. Podniesienie motywacji uczniów do nauki i samorozwoju, kształtowanie postawy wysokiej samooceny. 2. Przedstawienie uczniom wiedzy na temat zmian zachodzących w ich organizmach podczas okresu dojrzewania oraz potrzeb odpowiednich dla każdego okresu.	- zajęcia przedmiotowe, gł. przyroda, biologia, wdźwr - zajęcia z wychowawcą - zajęcia specjalistyczne, np. z psychologiem	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, specjaliści z zakresu psychologii	- uczeń jest zmotywowany do nauki, działania i samorozwoju - uczeń jest świadomy zmian, jakie zachodzą w jego organizmie i towarzyszących temu potrzeb

SFERA FIZYCZNA – postawy prozdrowotne i profilaktyczne

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
Kształtowanie i promowanie zdrowego stylu życia.	1. Ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia. 2. Zapoznanie z zasadami racjonalnego odżywiania, higieny osobistej oraz pracy i odpoczynku. 3. Zapoznanie z podstawowymi zasadami higieny uczenia się. 4. Rozwijanie zainteresowań sportem i propagowanie aktywności fizycznej. 5. Przedstawienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	- zajęcia przedmiotowe, (zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, biologia, przyroda, wdzwr, wychowanie fizyczne) - zajęcia z wychowawcą - zasoby tematyczne biblioteki i Internetu - zajęcia sportowe propagujące zdrowy styl życia (np. nordic walking) - wyjazdy na basen - udział w Biegu Niepodległości	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, trenerzy sportowi, opiekunowie świetlicy szkolnej, podmioty pozaszkolne, np. pielęgniarka	- uczeń wie, jakie są podstawowe zasady prowadzenia zdrowego stylu życia - uczeń potrafi racjonalnie gospodarować swoim wolnym czasem - uczeń prowadzi aktywny tryb życia, zwłaszcza poza szkołą
Podejmowanie działań profilaktyki uzależnień.	1. Zapoznanie ze szkodliwością środków odurzających (alkohol, nikotyna, narkotyki, leki psychotropowe). 2. Ukazanie prawnych i moralnych skutków używania środków odurzających. 3. Kształcenie u uczniów postawy asertywnej wobec stosowania używek. 4. Próba oceny przyczyn, dla których młodzież sięga po środki odurzające. 5. Zapoznanie z pojęciem sekty; uświadomienie negatywnego wpływu sekty na psychikę młodego człowieka.	- zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - pogadanki z pedagogiem, psychologiem, policjantem i in. specjalistami - filmy pilotażowe i edukacyjne - zasoby internetowe	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, instytucje zewnętrzne wspierające działania profilaktyczne szkoły	- uczeń posiada informacje na temat natychmiastowego i odroczonego wpływu używek na psychikę i organizm człowieka - uczeń jest asertywny wobec osób proponujących mu środki uzależniające - uczeń zna prawne i moralne konsekwencje stosowania używek

<p>Kształtowanie postaw bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie uczniów do właściwego zachowania oraz odpowiednich reakcji w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia. 2. Przedstawienie treści dotyczących organizacji działań ratowniczych i pierwszej pomocy. 3. Zapoznanie z regulaminami szkolnych pracowni edukacyjnych oraz z regulaminem korzystania z hali sportowej i boiska (zasada „fair play”). 4. Kształcenie umiejętności bezpiecznego poruszania się po drodze. 5. Zapoznanie z podstawowymi zasadami postępowania wobec zagrożeń środowiska, np. huragany, burze, trujące grzyby itp. 6. Ukazywanie niebezpieczeństw wynikających z nadmiernego korzystania ze zdobyczy techniki (hałas dyskotekowy, telefonia komórkowa, solaria, promieniowanie o wysokiej częstotliwości itp.). 7. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni. 8. Dbałość o bezpieczeństwo i higienę nauki i pracy przy komputerze (w szczególności podczas nauczania w formie zdalnej). 9. Zapoznanie z zasadami postępowania i zachowania wobec zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, fizyka, chemia, informatyka, wychowanie fizyczne, przyroda, biologia - zajęcia z wychowawcą 	<p>Wszystkie podmioty szkoły, instytucje zewnętrzne wspierające działania profilaktyczne szkoły, np. ratownicy medyczni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń właściwie zachowuje się w sytuacjach kryzysowych, np. skutecznie wzywa pomoc, podejmuje wstępne czynności ratujące życie - uczeń jest świadomym uczestnikiem ruchu drogowego - uczeń postępuje zgodnie z regulaminami obowiązującymi w szkole - uczeń racjonalnie korzysta ze zdobyczy nauki i techniki - uczeń zna zasady bezpieczeństwa podczas przebywania w sieci - uczeń zna podstawowe zasady bezpiecznej nauki i pracy przy komputerze - uczeń przestrzega podstawowych zasad higieny oraz zaleceń zawartych w komunikatach i ogłoszeniach - uczeń jest świadomy prawnych konsekwencji wagarowania
--	---	--	---	--

	10. Omówienie przyczyn i skutków wagarowania.			
Upowszechnianie zagadnień dotyczących anatomii i fizjologii człowieka oraz ochrony jego zdrowia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie przez uczniów wiedzy na temat zachodzących w nich zmian podczas okresu dojrzewania. 2. Upowszechnianie wiedzy o budowie i higienie własnego organizmu w codziennym życiu. 3. Stosowanie zasad dbałości o własne zdrowie, w tym zapobieganie chorobom uczniów; rozpoznawanie sytuacji wymagających konsultacji lekarskiej. 4. Rozwijanie wrażliwości na wszelkie przejawy życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne (szczególnie przyroda, biologia, wdźwr) - zajęcia z wychowawcą - spotkania tematyczne, np. z pielęgniarką, psychologiem 	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, specjaliści z danej dziedziny	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna poszczególne okresy dojrzewania i jest świadomy zachodzących w nim zmian - uczeń jest wrażliwy na wszelkie przejawy życia - uczeń potrafi rozpoznać stan chorobowy własnego organizmu i wie, gdzie szukać pomocy

SFERA SPOŁECZNA – aktywność społeczna, tożsamość indywidualna

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
<p>Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami wynikającymi z roli członka rodziny, grupy rówieśniczej, społeczności szkolnej i lokalnej oraz kraju. 2. Budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele). 3. Promowanie aktywności i inicjatyw społecznych poprzez pracę zespołową, kształtowanie odpowiedzialności za efekty całej grupy. 4. Podejmowanie różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły, środowiska lokalnego i kraju. 5. Rozwijanie samorządności uczniowskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - zajęcia pozalekcyjne - zajęcia świetlicowe - uroczystości szkolne i pozaszkolne - organizacja pracy SU - realizacja projektów uczniowskich - akcje szkolne i społeczne 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rada SU, opiekunowie świetlicy, rodzice, instytucje samorządowe wspierające działalność statutową szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu klasy, szkoły, środowiska lokalnego - uczeń prezentuje otwartą postawę wobec świata i innych ludzi - uczeń jest odpowiedzialny za zbiorowość
<p>Rozwijanie postaw obywatelskich i patriotycznych; wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej oraz przywiązania do historii i tradycji narodowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z ważnymi wydarzeniami z dziejów narodu polskiego, zwłaszcza przez dokonania wybitnych postaci historycznych; zapoznanie z symbolami narodowymi, państwowymi i religijnymi; wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich. 2. Rozbudzanie poczucia miłości do ojczyzny poprzez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, historia, wiedza o społeczeństwie - zajęcia z wychowawcą - apele i uroczystości szkolne, środowiskowe i państwowe o charakterze patriotycznym i religijnym - eksponowanie symboli narodowych (godło, flaga, hymn, sztandar szkoły) 	<p>Wszystkie podmioty szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ma właściwą postawę obywatelską, zna i szanuje symbole narodowe, godnie reprezentuje szkołę, środowisko lokalne oraz ojczyznę - uczeń posiada wiedzę na temat najważniejszych wydarzeń z dziejów narodu polskiego - uczeń jest dumnym obywatelem narodu pol-

	<p>3. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej, postawy szacunku i odpowiedzialności za własne państwo, utrwalanie poczucia godności i dumy narodowej.</p> <p>4. Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną.</p> <p>5. Zapoznanie z zabytkami i twórcami związanymi z małą ojczyzną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zasoby biblioteki i Internetu - spotkania z ciekawymi ludźmi, np. posiadającymi wiedzę na temat historii regionu 		skiego
<p>Dbłość o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.</p>	<p>1. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla każdego człowieka, niezależnie od religii, statusu materialnego, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie jego praw.</p> <p>2. Podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji wobec innych osób.</p> <p>3. Niesienie pomocy uczniom niepełnosprawnym i włączanie ich w aktywne życie szkoły.</p> <p>4. Budowanie szacunku dla dokonań innych narodów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, religia, historia - zajęcia z wychowawcą - zajęcia świetlicowe - uroczystości i imprezy szkolne i środowiskowe 	Wszystkie podmioty szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ma poczucie godności własnej osoby - uczeń darzy szacunkiem osoby dorosłe oraz koleżanki i kolegów - uczeń zachowuje się grzecznie i stosownie do zaistniałej sytuacji

<p>Kształtowanie postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego oraz współodpowiedzialności za stan tego środowiska.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka właściwego zachowania w środowisku przyrodniczym. 2. Podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego, w tym działań mających na celu ochronę przyrody. 3. Kształtowanie wrażliwości na piękno natury, a także ładu i estetyki zagospodarowania najbliższej okolicy. 4. Upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju technicznego. 5. Rozwijanie zainteresowań ekologią. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, zwłaszcza przyroda i biologia - zajęcia z wychowawcą - akcje promujące ochronę środowiska, np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi - konkursy ekologiczne 	<p>Wszystkie podmioty szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń właściwie zachowuje się w środowisku przyrodniczym - uczeń jest wrażliwy na piękno stworzonego świata - uczeń świadomie podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody
<p>Kształtowanie kultury osobistej ucznia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie zasad savoir-vivre (dobre maniere, znajomość obowiązujących zwyczajów, form towarzyskich i reguł grzecznościowych). 2. Kształtowanie umiejętności zachowania ogólnie przyjętych i respektowanych norm społecznych. 3. Kształtowanie umiejętności stosowania w kontaktach międzyludzkich zasady dbałości o język i kulturę słowa; eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - zajęcia świetlicowe 	<p>Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, pracownicy obsługi i administracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wykazuje się dbałością o kulturę słowa, nie używa wulgaryzmów - uczeń zna i stosuje zasady kultury osobistej - uczeń jest świadomym i kulturalnym uczestnikiem komunikacji medialnej

VII. SYLWETKA ABSOLWENTA

Najważniejszym celem programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Skrwilnie jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia. Realizacja zaprezentowanych działań wychowawczych i profilaktycznych sprawi, że absolwent naszej szkoły w przyszłości będzie:

- potrafił znaleźć cel i sens swojego istnienia,
- kierował się w życiu codziennym zasadami etyki i moralności,
- potrafił odróżnić dobro od zła,
- posiadał poczucie godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
- zachowywał się kulturalnie i tolerancyjnie,
- otwarty wobec świata i innych ludzi, aktywny w życiu społecznym oraz odpowiedzialny za zbiorowość,
- z chęcią zdobywał wiedzę o świecie i doskonalił się,
- ambitny, innowacyjny, kreatywny, przedsiębiorczy i samodzielny,
- wykazywał aktywną postawę w rozwijaniu zainteresowań,
- realnie oceniał własne możliwości i adekwatnie je wykorzystywał,
- prawidłowo funkcjonował w zespole,
- świadomie włączał się w kreowanie swojej przyszłości,
- prezentował postawy patriotyczne,
- świadomym członkiem społeczności lokalnej,
- świadomie dbał o swoje środowisko przyrodnicze,
- nie ulegał nałogom i uzależnieniom.

VIII. EWALUACJA

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych i pozalekcyjnych,

- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety,
- obserwacje,
- wywiady,
- rozmowy,
- analiza dokumentacji szkolnej.